

DK's forsvarspolitiske situation: farer, forlig og fremtid

**Peter Viggo Jakobsen
Forsvarsakademiet og
Center for War Studies, SDU**

peja@fak.dk

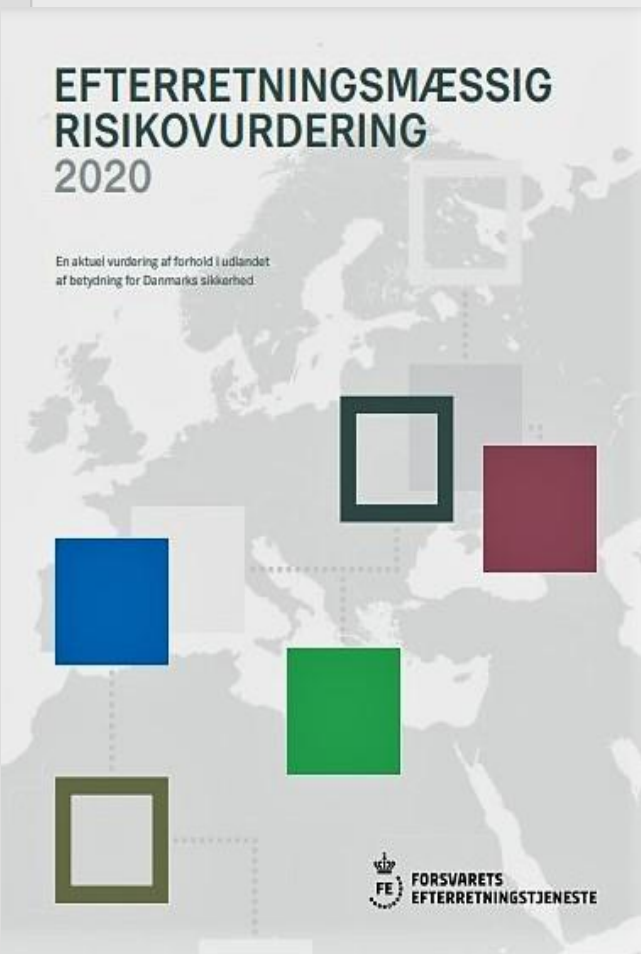
Folk & Sikkerhed

Forsvars- og sikkerhedspolitiske konference

26 november 2021

FE – trusler nok til alle

- **Stormagtskonkurrence i Arktis**
- **Meget høj cybertrussel**
- **Russisk angreb på Baltikum/ DK usandsynligt**
- **Russiske påvirkningsoperationer sandsynlige**
- **Terrortrussel fra militant islam mod DK alvorlig**
- **MENA og Afrika ustabil og konfliktfyldt = terror + flygtninge**

USA på kollisionskurs med Kina

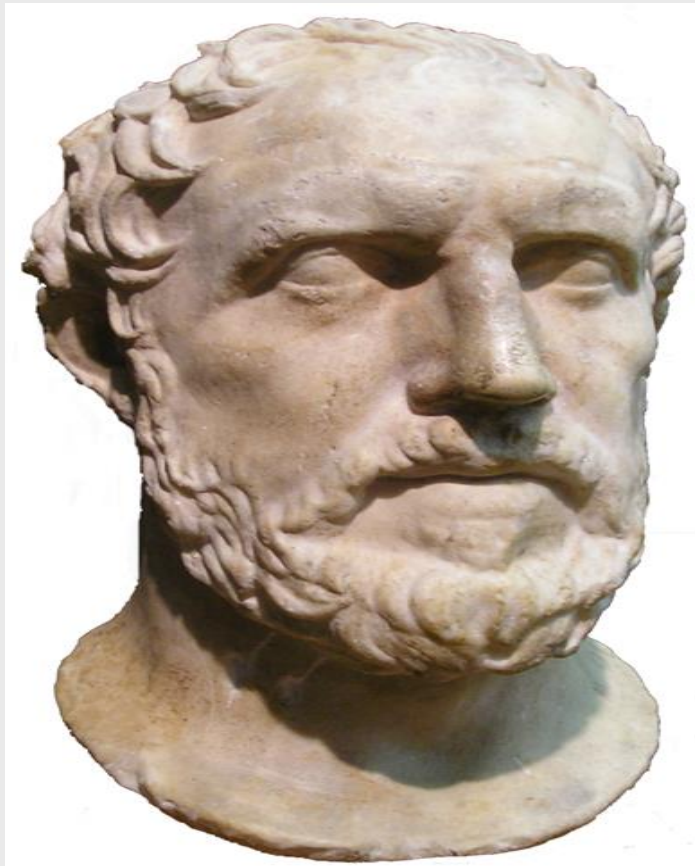

- **“We are in a competition with China to win the 21st century”**
- **“U.S. will maintain a strong military presence in the Indo-Pacific, “just as we do with NATO in Europe, not to start conflict but to prevent conflict.”**

- Biden 28 april 2021

Hvorfor voksende konkurrence ml USA, Kina og Rusland?

Thukydid i sin klassiske analyse af den Peloponesiske krig (431-404 f.Kr.)

“Athens voksende magt og den frygt, den forårsagede spartanerne” (1.13.5-6)

- **Igangværende skift i global magtbalance**
- **USA's frygt for at miste position som stærkeste magt til Kina**
- **Aktiv russisk og kinesisk indsats for at svække USA**

Hvad betyder Afghanistan?

- **US tilbagetrækning fra Syrien og Afghanistan logisk konsekvens af stormagtskonkurrencen og det nye amerikanske fokus på Rusland og Kina**
- **US faldende magt = mindre overskud til krige og indsatser som ikke bidrager til at inddæmme Rusland og Kina**
- **US tilbagetrækning gør det muligt at investere hjemme og konsolidere/udbygge alliancer ude**

Hvad betyder Afghanistan?

- **Afghanistan tilbagetrækning er IKKE udtryk for, at vi ikke kan stole på USA i Europa**
- **US kan nu fokusere mere på de allierede, der skal bruges for at kunne håndtere den voksende politiske, økonomiske og militære trussel fra Kina**
- **Tilbagetrækning er fordel for US for nu skal Rusland og Kina bøvlle med Afghanistan – de har lige fået en nabo fra helvede**

Ny byrdedeling ml USA og Europa men INTET DK/EU kursskifte

- **NATO nødvendig for US global magtposition, MEN**
- **EU må selv håndtere ustabiliteten i syd**
- **EU må selv håndtere russisk hybridkrig under Artikel 5 tærsklen**
- **EU skal hjælpe med Kina**
- **EU får ingen militær operativ rolle - Tyskland og Frankrig kan ikke enes, og UK står udenfor**

Konsekvenser for Europa og DK

- **US krav om mere byrdedeling**
- **Europa skal bidrage til at inddæmme Kina (og Rusland) politisk, økonomisk og teknologisk**
 - **Kinesiske firmaer skal ud af europæisk kritisk infrastruktur**
 - **Forbud mod overførsel af avanceret teknologi til Kina**
 - **Krav om større markedsadgang i Kina og åbenhed ift. kinesiske investeringer**

Konsekvenser for DK forsvar

- **Pres for at bruge 2%**
- **Mere overvågning og tilstedeværelse i Arktis**
- **Øget pres for højere beredskab og tungere hærbidrag til NATO**
- **Pres for at bidrage til at håndtere Kina – fregat til Det Sydkinesiske Hav?**
- **Flere opgaver i syd – grænsekontrol, kapacitetsbygning, stabilisering, osv**

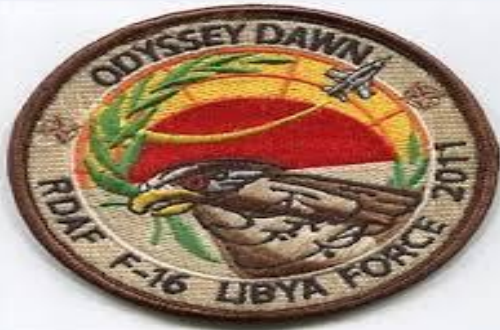

FSV udfordringer fremover

- **FLERE opgaver SAMTIDIGT: stabilisering af svage stater som nu OG stormagtsafskrækelse OG udvidet suverænitetshåndhævelse ved Arktis OG cyber**
- **STIGENDE materiel og driftsudgifter**
- **Forsvarsbudget følger ikke med**
- **Mangel på nøglepersonel i alle tre værn, specialoperationsstyrkerne, Hjemmeværnet (HJV) og Reserven**

Udfordringer for de 3 værn

- **Hær presset: Baltikum, stabilisering i syd (Sahel og Irak) + nationale opgaver**
- **Hæren har brugt 78.000 mandetimer ved grænsen (jan-juni 2019) → opstilling af nye enheder forsinket**
- **Søværnet får større opgaver i Arktis + ubådsbekæmpelse**
- **22 F-35 meget få til at løfte både afvisning og INTOPS**

Udfordringer for Hjemmeværnet

→ **Politi, HJV og beredskab (næsten) alene hjemme i Danmark**

→ **Der skal opbygges helt nyt HJV på 15-20.000**

→ **Større krav til HJV uddannelse, beredskab og aktivitetsniveau**

→ **Rekruttering og fastholdelse en enorm udfordring**

Bedre balance i næste forlig?

26.02.2021 KL 08:30

USA til Danmark: Brug flere penge på forsvar. I har fået en indkøbsliste fra Nato

Selv om Trump er for tid, og Danmark har igangsat en milliardoprustning i Arktis, presser USA på for et større dansk forsvarsbudget og anviser også, hvor pengene bør bruges.

- **Politiske udmeldinger tyder på flere penge**
- **De nuværende 1.5% af BNP resultat af benchmarking med Tyskland, Norge og Holland**
- **Norge har øget til 2%; men hvad gør Tyskland og Holland efter 2024?**
- **Historisk set har DK ALDRIG imødekommet US og NATO BNP krav fuldt ud**

Mest sandsynligt resultat

- Svært at se politikere mindske ambitionsniveauet →
- Afstand mellem ressourcer og opgaver vil være konstant/voksende → Pres på materiel og personel vil være konstant/stigende
- Kan FSV og HJV rekruttere og FASTHOLDE nødvendigt personel?

Afgørende for næste forlig!

SE LEDIGE STILLINGER

→ [Find job](#)

**STARTEN PÅ DIN
KARRIERE I
FORSVARET**

→ [Værnepligt](#)

- **Dybde og personel**
- **Forsvaret skal igen have en reservebænk**
- **Der skal gøres mere for at rekruttere og FASTHOLDE personellet**
- **Vi har FULD beskæftigelse og FSV er IKKE lønførende → Flere værnepligtige og værnepligt for KVINDER forudsætning for at skaffe hænder nok**

SPØRGSMÅL?

 HJEMMEVÆRNET

OM HJEMMEVÆRNET | LIVET SOM FRIVILLIG | BLIV FRIVILLIG

>
BLIV FRIVILLIG

peja@fak.dk